

VERSJON 2:2021

DATO 21.01

SÆTHEREN
ELEMENT AS

MONTERINGSVEILEDNING

Veggelementer

Forberedelser og nødvendig utstyr

Underlag og forberedelser

Se også leveransebeskrivelse vedlagt tilbud for mer info.

Styresvill:

Hvis ikke annet er avtalt skal alle elementer monteres på 36 mm styresvill. Vi anbefaler å kante inn bredden på styresvill 2-5 med mer, siden svill på byggeplass ofte inneholder mer fuktighet og sveller i forhold til bunnsvill fra fabrikk.

Sviller må være godt opprettet og festet i grunnmur. Minst en innfesting hver 1 m. Kuler på over 4 mm må høvles bort. Kontrollér mål og diagonaler. Benytt målebånd i stål.

Arbeidstegning:

Det er prosjektets arbeidstegninger, ikke elementplaner fra Sætheren element, som skal brukes til plassering av styresviller. (hvis ikke annet er avtalt)

Skråsverter og stillas:

Det bør planlegges hvor og hvordan skråsverter skal festes i gulv eller i sviller til innvendige vegger før monteringen starter.

Hvis bygget er på bakkenivå kan 1 etasje normalt monteres uten bruk av stillas.

Ved arbeid i høyden må det bygges stillas på utsiden av bygget. I de fleste tilfeller kan elementer løftes over stillas dersom man ønsker å montere det på forhånd.

OBS: Ved montering av høye vegger kan det være nødvendig med stillas eller lift for å huke element løs fra kran.

Nødvendig utstyr og verktøy

Følgende verktøy og materiell må være tilgjengelig ved montering:

- Tegninger, som elementplaner, elementtegninger for hvert enkelt element og prosjektets arbeidstegninger skal være tilgjengelig
- Det anbefales å ha PC eller nettbrett tilgjengelig for å kunne bruke tilsendt 3D-modell under monteringen.
- Skråsverter eller monteringsstag. Justerbare stag av stål anbefales.
- Ved montering av enkle mindre bygg er sverter av 23x98 eller større ok.
- Langvater
- Drill med bits og skruer til sammenskruing av elementer
- Snor
- Slegge
- Spett/kraftig brekkjern
- Stiger, trapper og fallsikringsutstyr.
- Presenning el. for tildekking.

Transport og Mottak av elementer på byggeplass

Ved sterk vind over 8 m/s og andre utfordrende værhold som kan gjøre arbeid med kran og transport utfordrende, kan transport eller kranarbeid bli utsatt på kort varsel.

Elementer skal kontrolleres ved mottak. Transportskader eller åpenbare feil skal rapporteres til SEAS umiddelbart.

Dersom element ikke passer som forventet må tegninger kontrolleres for å finne ut hva som faktisk er feil.

Det vil i de fleste tilfeller lønne seg å finne løsning på problemer før element monteres.

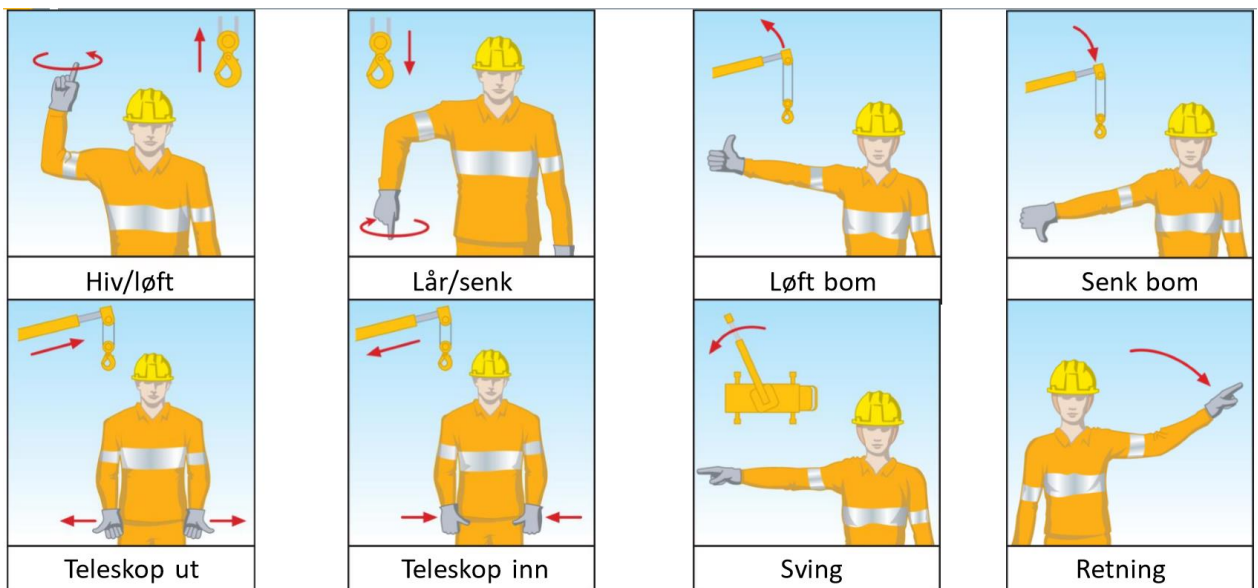
Se Sætheren Element AS sine Generelle salgsvilkår for rutiner rundt håndtering av feil og mangler.

Dersom ikke annet er avtalt er det vår transportavdeling som tar seg av frakt og heising, enten med egen bil eller med innleid hjelp.

Mottaker må påregne å assistere operatør med anhuking og heising fra lastebil. Det må jobbes for å unngå å på toppen av lasset, men dersom det skal gjøres skal det brukes godkjent fallsikringsutstyr.

Rekkefølge på elementer vil være tilfeldig, og tilpasset produksjon og transport. Dersom det kreves levering i spesiell rekkefølge pga. vanskelig tilkomst el. må dette avtales på forhånd.

Generelt oppfordrer vi til å være løsningsorientert og legge til grunn vanlige tømrer faglige og håndverksmessige løsninger.

Montering av elementer omfatter:

- Denne oppgaven utføres av mottaker dersom ikke annet er avtalt
- Plassering
- Innfesting og forankring
- Hjørner
- Duk og vindtetting
- Vinduer

Plassering og forankring av elementer

- Elementplan fra Sætheren Element AS skal brukes ved montering
- Kontroller elementer opp mot tegninger mottatt fra oss og prosjektets egne tegninger
- Det er viktig at styresviller er kontrollmålt og at det settes merker på svill for plassering av elementer før heising starter. Det må her tas et valg om det er utvendig eller innvendig kant av styresvill som er retningsgivende.
- Bruk fugeskum eller laftevatt mellom styresvill og element og i elementskjøter
- Monter nødvendige skråsverter og fest elementet i svill før kran hukes løs. Det anbefales bruk av justerbare stålstøtter
- Dersom utvendig plate stikker ut ved hjørne kan det være lurt å plassere denne vegggen hellende litt utover for å forenkle montering av neste vegg. Når neste vegg er montert trekkes den inn til den står i loddrett posisjon
- Forankring av elementer til grunnmur må utføres i henhold til lokale forhold og krav.

Utvendig hjørne, liggende kledning

Ved utvendig hjørne skal vindsperreduk tapes rundt hjørnet.

Det sitter tape på vegg med bindingsverk helt ut (se bilde under). Denne tapen skal klistres inn på duk på motstøtende vegg.

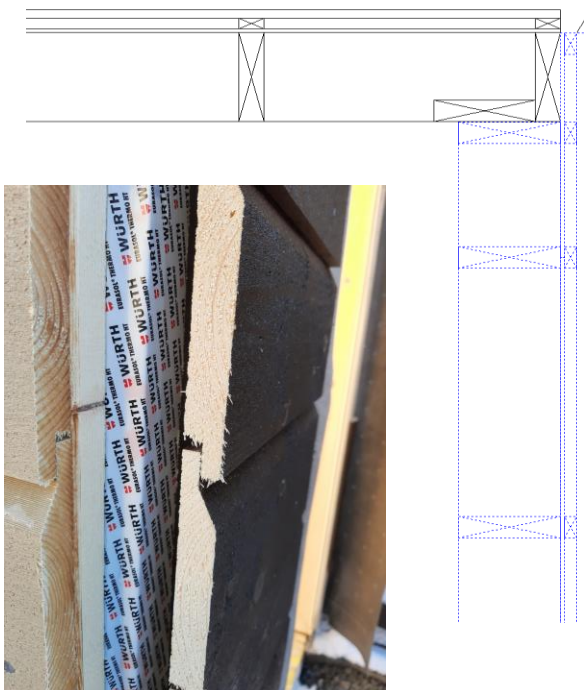
23 x 48mm lekte dyttes inn mellom kledning og duk og festes gjennom kledning med 90mm spiker

Skrue sammen på innside med min. 3 stk 6 mm skruer pr meter vegghøyde.

Toppsvill ligger i forbandt på hjørne hvis vegger har samme høyde. Festes med min 20 stk 2,8 x 75 mm spiker fordelt over skjøtesvillens lengde.

Obs: Hjørnekasser, gesimskasser, forkantbord, vindskibord, dekkbord/isbord, skjøtebånd osv. er vanligvis ikke medregnet, men kan levers etter nærmere avtale.

Ytterste lekte skyves på plass etter at tape er festet

Utvendig hjørne, Stående kledning

Prinsipielt samme løsning som med liggende kledning

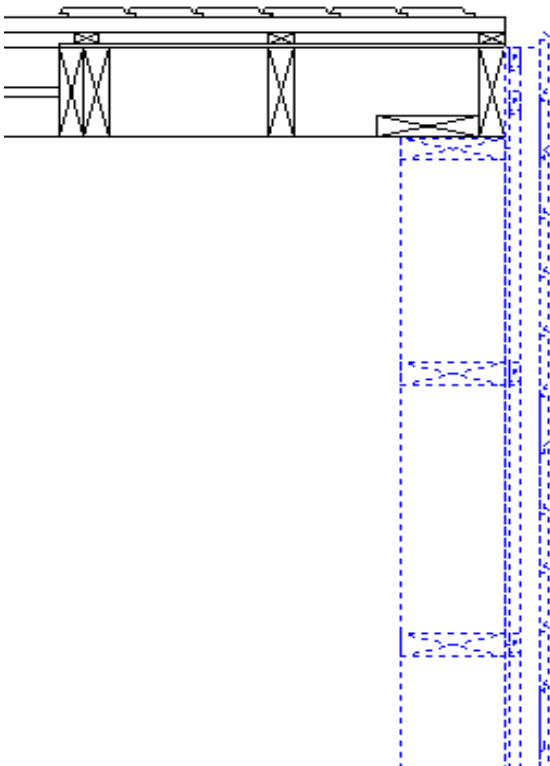
Ved utvendig hjørne skal vindsperreduk tapes rundt hjørnet.

Det sitter tape på vegg med bindingsverk helt ut. Denne tapen skal klistres inn på duk på motstående vegg.

23 x 48mm lekte dyttes inn mellom kledning og duk og festes gjennom kledning med 90mm spiker

Skru sammen bindingsverk på innside med min. 3 stk 6 mm skruer pr meter vegg høyde.

Toppsvill ligger i forbandt på hjørne hvis vegger har samme høyde. Festes med min 20 stk 2,8 x 75 mm spiker fordelt over skjøtesvillens lengde

Toppsvill forbant

Innvendig hjørne

Normalt skal det være plass til å klemme vindsperre fra begge elementene sammen i hjørnet.

I noen tilfeller vil smale hjørnelister, stående kledning eller dekkbord gjøre det umulig å håndtere duk og tape på utsiden.

Alternativ løsning er å trekke duken fra begge elementene inn i mellom elementene.

Der denne løsningen brukes bør det brukes fugemasse eller lignende så dukene tetter mot hverandre.

Vindtetting over og under elementer

- I 1. etasje monteres en tape nederst på elementene. Denne kan limes sammen med grunnmurs/svillmembran eller på grunnmur.
- Avhengig av murens overflate må denne primes Würth art. nr 089387600203812 skal brukes.

- **Liggende kledning:**
- I etasjeskille må plater og lekter monteres etter at vegger er montert. (Kun kledning følger med leveranse om ikke annet er avtalt)
- Duk fra etasje under strekkes opp til topp av bjelkelag og tapes. Det er tilsvarende tape nederst på element som i 1. etasje.

Obs: Ved etasjeskille gjenstår vindsperre, plater, lekt, liggende kledning osv. dersom annet ikke er oppgitt i leveransebeskrivelsen.

Stående kledning

- Dersom det ikke er mulig å komme til vindtetting fra utside trekkes duk fra vegg under inn på styresvill til vegg over.
- Duk nederst på element over må da stiftes inn under svill slik at duker klemmes mellom sviller.
- Det leveres et nedstikk på plate i øvre etasje slik at vann ikke kan renne inn mellom svillene.
- Fugemase mellom duker på svill anbefales.

Vinduer og dører

Vinduer leveres transportsikret i element med komplett utvendig omramming

Mottaker må feste og justere vinduer etter at alle elementer er montert og rettet opp.

Balkongdører leveres medsendt i element uten omramming, eller leveres løst direkte til byggeplass. Må tas ut av element under montering.

Ved bruk av store vinduer (4m² +) må disse monteres på byggeplass.

Oppdeling av vindusordre avtales i hvert tilfelle.

Obs. Vinduer kan enkelte ganger i forbindelse med produksjon settes på "klosser". Disse er benyttes for å gjøre monteringsjobben jobben i produksjon enklere og kan derfor fjernes på byggeplass.

Kontroll og etterarbeid

Sætheren Element har som hovedregel ikke prosjekterings- eller dimensjonerings-ansvar.

Våre produkter er basert på tegninger mottatt fra kunde. Vårt produksjonsgrunnlag er sendt kunde for gjennomsyn og godkjenning før produksjon starter

Mottaker/kunde må kontrollere at alle bærelinjer er opprettholdt gjennom hele bygget. I de fleste tilfeller vil det være nødvendig med kubbinger i etasjeskille mellom søyler.

Det er mottaker som er ansvarlig for at det utføres nødvendig forankring mot underlag og tilstrekkelig sterke sammenføyinger i hjørner.

Viktig at elementer ikke lukkes på innside før dette er kontrollert.

Sætheren Element AS tilstreber å bygge med samme løsninger som man ville brukt ved plassbygging. Vi forutsetter at leveranse er gjennomgått av kunde før produksjon, og at elementer monteres, kontrolleres og ferdigstilles av fagfolk.

Merk: Generelle forbehold/ forutsetninger for leveranse fra Sætheren Element AS:

For all industribehandlet kledning vil det kunne oppstå fargeforskjeller og dette anses som normalt fordi strukturen i treet ikke nødvendigvis er helt lik fra materialpakke til materialpakke. Fargeforskjeller vil normalt jevne seg ut over tid og når toppstrøk påføres. Toppstrøk skal påføres innen 2 år etter montering eller ihht produsentens FDV dokumentasjon.

Det foretas ingen etterbehandling etter innfesting av kledning på fabrikk. Om spikeren er skutt litt langt inn må det påregnes å evt. sparkle over og etterbehandles på byggeplass av kunde.

Kuttflater, som for eksempel ender på hjørnekasser, vindskier, omramming, innlisting ol. er ikke behandlet fra fabrikk, men kan utføres mot betaling for medgått tid og materiell. Dette gjelder også skjøtebånd osv.

Noe tilpasning av elementer må påregnes utført på byggeplass. Aquaplater, fasa deplater, sparkel el. må kontrolleres, utbedres og kompletteres av kjøper før veggene ferdigstilles.

Dragere, mønedrager, underliggende dragere, søyler, bæring, bærevegger osv. er kun medregnet i tilbudet hvis det er spesifisert i beskrivelsen til den aktuelle posten, eller i punkt 9 tilleggs pakke/komplementering.

Det forutsettes at ansvarlig prosjekterende og/eller ansvarlig utførende, kontrollerer at alle punktlaster og linjelaster er ivarettatt, før elementene/veggene lukkes, isolerer el.

Det forutsettes at ansvarlig prosjekterende og/eller ansvarlig utførende bruker Sætheren Element AS sine produkter på en slik måte at Tekniske Forskrifter til Plan og Bygningsloven følges og ivaretas.

Det forutsettes at bjelkelag/takkonstruksjon med tilhørende søyler, dragere, bærevegger ol. prosjekteres kontrolleres og dimensjoneres av ansvarlig prosjekterende og/eller ansvarlig utførende. Sætheren Element AS er en produsent/leverandør, og har ikke prosjekteringsansvar i dette prosjektet.

Det forutsettes at bæring ol. prosjekteres og dimensjoneres av ansvarlig prosjekterende og/eller ansvarlig utførende.

For å få et godt resultat ved montering forutsettes det at bunnsvill er montert med planhetstoleranse innenfor 0 til minus 4 mm, dvs uten kuler/topper.

Det er viktig å påse at vegger blir tilstrekkelig festet til grunnmur, etasjeskille og styresvill.

For alle produkter som er benyttet i vår produksjon, forutsetter vi at kjøper setter seg inn i og ivaretar produsentens FDV, produktdata, monteringsveiledninger ol. når produktet/arbeidet ferdigstilles på byggeplass.

Dersom Sætheren Element står for elementheising forutsettes det at nødvendige stillaser er forskriftsmessig montert og at vi fritt kan benytte strøm og rigg inkl avfallscontainere.

Sætheren Element AS er en produsent/leverandør, og har ikke prosjekteringsansvar i dette prosjektet.

Se salgsvilkår for detaljer om reklamasjon etc.

Se også leveransebeskrivelse med forutsetninger vedlagt tilbud for mer info.

Du finner mer info på vår hjemmeside <https://s-element.no/> Her finner du kontaktpersoner, produktokumentasjon, salgs vilkår mm.